

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Haşimi Ürdün Krallığı Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Diğer Bazı Hususları Düzenleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı . 26.2.1986 Sayı : 19031)

Kanun No.
3263

Kabul Tarihi
20 . 2 . 1986

MADDE 1. — 6 Haziran 1985 tarihinde Amman'da imzalanan, Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimi Ürdün Krallığı Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Diğer Bazı Hususları Düzenleme Anlaşmasının onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE HAŞİMİ ÜRDÜN KRALLIĞI ARASINDA GELİR VE SERVET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇIFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE DİĞER BAZI HUSUSLARI DÜZENLEME ANLAŞMASI
TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ve

HAŞİMİ ÜRDÜN KRALLIĞI

Gelir ve servet üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen ve diğer bazı hususları düzenleyen bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR :

MADDE 1

ANLAŞMANIN KAPSAMINA GİREN KİŞİLER

Bu Anlaşma, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

MADDE 2

KAVRANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, hangisinde alındığına bakılmaksızın, her bir Âkit Devlette veya politik alt bölümde, ya da mahallî idarelerde gelir ve servet üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul ve gayrimenkul varlıkların satışından elde edilen kazançlar üzerinden alınan vergiler, teşebbüsler tarafından ödenen ücretlerin toplam tutarları üzerinden alınan vergiler ve sermaye değer artışları üzerinden alınan vergiler dahil olmak üzere, toplam gelir, toplam servet veya gelir ve servetin unsurları üzerinden alınan bütün vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı şu anda yürürlükte olan vergiler özellikle;

a) Türkiye için :

(aa) Gelir Vergisi,

(bb) Kurumlar Vergisi.

b) Ürdün için :

(aa) Gelir Vergisi,

(bb) Gelir Vergisi matrahı üzerinden alınan Sosyal Hizmetler Vergisidir.

4. Anlaşma, halihazır vergilere ilave edilecek veya onların yerini alacak aynı veya benzeri mahiyetteki ilerde konulacak vergilere de uygulanır. Âkit Devletlerin yetkili makamları, Anlaşmanın kapsamına giren vergi mevzuatlarında yapılan değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

MADDE 3 GENEL TANIMLAR

1. Metin farklı bir yorumu gerektirmedikçe bu Anlaşma bakımından :
 - a) «Türkiye» terimi, Türkiye'nin kanunlarının yürürlükte olduğu sahayı ve aynı zamanda Türkiye'nin üzerinde uluslararası hukuk uyarınca doğal kaynaklarını arama ve işletme hakkına sahip olduğu kıta sahanlığı da dahil olmak üzere Türkiye Cumhuriyeti egemenlik alanının tümünü ifade eder;
 - b) «Ürdün» terimi, Ürdün'ün kanunlarının yürürlükte olduğu sahayı ve aynı zamanda Ürdün'ün üzerinde uluslararası hukuk uyarınca doğal kaynaklarını arama ve işletme hakkına sahip olduğu kıta sahanlığı dahil olmak üzere, Haşimi Ürdün Krallığı egemenlik alanının tümünü ifade eder;
 - b) «Bir Âkit Devlet» ve «diğer Âkit Devlet» terimleri, metinde kullanıldığı yere göre, Türkiye Cumhuriyetini veya Haşimi Ürdün Krallığını belirtir;
 - c) «Vergi» terimi, metinde kullanıldığı yere göre, bu Anlaşma'nın 2 nci maddesinde yer alan herhangi bir Türk vergisini veya Ürdün vergisini belirtir;
 - d) «Kişi» terimi, bir gerçek kişiyi, bir şirketi ve kişilerin oluşturduğu diğer kuruluşları belirtir;
 - e) «Şirket» terimi, bütün tüzelkişileri veya vergileme yönünden tüzelkişi sayılan bütün kuruluşları belirtir;
 - f) «Kanunî merkez» terimi, Türk Ticaret Kanununa göre kaydı yapılan kanunî genel merkez veya Ürdün Şirketleri Kanuna göre kaydı yapılan kanunî genel merkez anlamına gelir ;
 - g) «Vatandaşlar» terimi :
 - (aa) Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili olarak «Türk Vatandaşlığı Kanunu»na göre Türk Vatandaşlığını haiz bütün gerçek kişileri ve Türkiye Cumhuriyetinde yürürlükte bulunan mevzuata göre kurulmuş bulunan bütün tüzelkişileri, şahıs ortaklıklarını ve dernekleri;
 - (bb) Haşimi Ürdün Krallığı ile ilgili olarak «Ürdün Vatandaşlığı Kanunu»na göre Ürdün vatandaşlığını haiz bütün gerçek kişiler ve Haşimi Ürdün Krallığında yürürlükte bulunan mevzuata göre kurulmuş bulunan bütün tüzelkişileri, şahıs ortaklıklarını ve dernekleri ifade eder;
 - h) «Bir Âkit Devlet teşebbüsü» ve «diğer Âkit Devlet teşebbüsü» deyimleri, sırasıyla, bir Âkit Devlet mukimi tarafından işletilen bir teşebbüsü ve diğer Âkit Devlet mukimi tarafından işletilen bir teşebbüsü belirtir;
 - i) «Yetkili makam» terimi,
 - (aa) Türkiye'de Maliye ve Gümrük Bakanı;
 - (bb) Ürdün'de Maliye Bakanını belirtir.
2. Anlaşmanın bir Âkit Devlet tarafından uygulanmasın da, başka şekilde tanımlanmamış olan bütün deyimler, metin farklı bir yorumu getirmedikçe, o Devletin bu Anlaşmanın konusunu teşkil eden vergilerle ilgili mevzuatında belirtilen anlamı taşırlar.

MADDE 4 MALİ İKAMETGÂH

1. Bu Anlaşma bakımından «bir Âkit Devlet mukimi» deyimini, anılan Devletin mevzuatı gereğince, ikametgâh, mesken, kanunî merkez, iş merkezi veya benzeri mahiyette diğer herhangi bir kıstas dolayısıyla vergiye tabi tutulan bütün kişileri belirtir.
2. Bir gerçek kişi, 1 inci fıkra hükmüne göre Âkit Devletlerden ikisinin de mukimi sayıldığı takdirde durum, aşağıdaki esaslara göre çözümlenecektir.

a) Bu kişi, daimî bir meskene sahip bulunduğu Âkit Devletin mukimi sayılacaktır. Her iki Âkit Devlette de daimî meskeni mevcutsa, kişisel ve ekonomik ilişkilerinin en yakından bağlı bulunduğu (hayatî menfaatlerinin merkezi) Âkit Devletin mukimi sayılacaktır.

b) Bu kişinin hayatî menfaatlerinin merkezinin bulunduğu Âkit Devlet tayin edilemiyorsa veya Âkit Devletlerden hiç birinde daimî mesken sahibi değilse, mutaden oturduğu Âkit Devletin mukimi sayılacaktır.

c) Bu kişi Âkit Devletlerden ikisinin de mutaden oturur veya hiçbirinde mutaden oturmaz ise vatandaşı olduğu Âkit Devletin mukimi sayılacaktır.

d) Bu kişi Âkit Devletlerden ikisinin de vatandaşlığına haiz ise veya hiç birinin vatandaşı değilse, Âkit Devletin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. Gerçek kişiler dışında kalan bir kişinin, 1 inci fıkra hükmüne göre Âkit Devletlerden ikisinin de mukimi sayılması halinde, bu kişi kanunî merkezinin bulunduğu Âkit Devletin mukimi addedilecektir.

MADDE 5

İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından «işyeri» terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. «İşyeri» terimi özellikle :

a) Yönetim yeri;

b) Şubeyi;

c) Büroyu;

d) Fabrikayı;

e) Atölyeyi;

f) Madeni, petrol veya doğal gaz kuyusunu, taş ocağını veya doğal zenginliklerin elde edilmesini sağlayan diğer herhangi bir yeri kapsar.

3. Bir inşaat şantiyesi ile yapım veya kurma projesi yalnızca, altı ayı aşan bir süre devam ettiğinde bir işyeri oluşturur.

4. Bu maddenin daha önceki hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, «işyeri» teriminin şunları kapsamadığı kabul edilecektir.

a) Teşebbüs imkânlarının yalnızca malların veya ticarî eşyanın depolanması, sevk edilmesi veya teşhiri amacıyla kullanılması;

b) Teşebbüse ait mal veya ticarî eşya stoklarının yalnızca depolama, sevk etme veya teşhir maksadıyla elde tutulması;

c) Teşebbüse ait mal veya ticarî eşya stoklarının yalnızca bir başka teşebbüse işlettirilmesi maksadıyla elde tutulması;

d) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüse mal veya ticarî eşya satın alma veya bilgi toplama maksadıyla elde tutulması;

e) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüs için hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan bir faaliyetin yürütülmesini teminen elde tutulması;

f) İşe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca (a) ile (e) bentleri arasında bahsedilen faaliyetlerin bir veya birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması; bu faaliyetlerin bir arada icra edilmesi sonucunda kendini gösteren toplu faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması şarttır.

5. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, 6 ncı fıkra hükmünün uygulanacağı bağımsız nitelikteki acenta dışında bir kişi, bir teşebbüs namına hareket ederek, bir Âkit Devlette bir teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini mutaden kullanırsa, bu teşebbüs bu Devlette söz konusu kişinin gerçekleştirdiği eylemler dolayısıyla bir işyerine sahip kabul olunacaktır. Ancak bu kişinin işe ilişkin sabit bir yerden yürüttüğü faaliyetler, 4 üncü fıkrafta belirtilenlerle sınırlandırıldığında, söz konusu işe ilişkin sabit yer anılan fıkra hükümleri uyarınca bir işyeri oluşturmayacaktır.

6. Bir teşebbüs yalnızca, bir Âkit Devlette işlerini bir simsar, bir genel komisyon acentası veya bağımsız olarak çalışan diğer herhangi bir acenta vasıtasıyla yürüttüğü için o Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır. Ancak bu tür kişilerin kendi işlerini, aksatmaksızın olağan şekilde devam ettirmeleri şarttır.

7. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Âkit Devletin mukimi olan bir şirketi veya diğer Âkit Devlette faaliyetlerini yürüten bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bu şirket diğeri için işyeri oluşturmayacaktır.

MADDE 6

GAYRİMENKUL VARLIK GELİRLERİ

1. Gayrimenkul varlık gelirleri, (tarım ve ormancılıktan elde edilen gelirler dahil), bu varlıkların bulunduğu Âkit Devlette vergilendirilebilir.

2. «Gayrimenkul varlık» terimi, bu varlıkların bulunduğu Âkit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Bu terim her halükârda gayrimenkullerin teferruatını, tarım ve orman işletmelerinin tesisatı ve teçizatı ile hayvanlarını, her türlü balık avlanma yerlerini, gayrimenkul mülkiyetine ilişkin özel hukuk hükümlerinin uygulandığı hakları, gayrimenkul intifa hakları ile maden ocaklarının, kaynakların ve diğer yeraltı servetlerinin işletme veya işletme imtiyazlarından doğan sabit veya değişken bedeller üzerindeki hakları kapsayacaktır. Gemiler, vapurlar ve hava taşıtları gayrimenkul varlık sayılmayacaktır.

3. 1 inci fıkra hükmü, gayrimenkul varlıkların işletilmesi, adi kira veya hâsılat kirası suretiyle kiralanması ve diğer bütün şekillerde kullanılmasından doğan gelirlere uygulanır.

4. 1 ve 3 üncü fıkra hükümleri, bir teşebbüsün gayrimenkullerinden ve keza bir serbest mesleğin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan sağlanan gelirlere de uygulanır.

MADDE 7

TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, sözkonusu teşebbüs diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunmadıkça, yalnız ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticarî faaliyette bulunursa, yalnızca sözkonusu işyerine atfedilebilen kazanç bu diğer devlette vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsü diğer Âkit Devlette yer alan bu işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunduğu, her bir Âkit Devlet bu işyerine eğer bu işyeri aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan tamamen ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız nitelik kazansaydı, ne kazanç elde edecek idiyse, böyle bir kazanç atfedeceklerdir.

3. İşyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka herhangi bir yerde yönetim ve genel idare masrafları da dahil olmak üzere işyerinin ticarî faaliyetleri ile ilgili olan masrafların indirilmesi kabul edilecektir.

4. İşyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal ve ticarî eşya alınması dolayısıyla doğan hiçbir kazanç, bu işyerine atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın başka maddelerinde düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenecektir.

MADDE 8

DENİZ, HAVA VE KARA NAKLİYATI

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafik te, gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmesi dolayısıyla diğer Âkit Devlette elde ettiği kazançlar, ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilir.

2. «Uluslararası trafik» deyimi, bir Türk veya Ürdün'lü teşebbüsün gemi, uçak veya kara nakil vasıtasıyla yaptığı her türlü taşımacılığı ifade eder; yalnızca Türkiye'nin veya Ürdün'ün egemenlik alanının içinde gemi, uçak ya da kara nakil vasıtası işletilmesi kapsam dışındadır.

MADDE 9 BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

1. a) Bir Âkit Devlet teşebbüsü diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetimine, kontrolüne veya finansmanına doğrudan veya dolaylı şekilde katıldığı veya,

b) Aynı kişiler hem bir Âkit Devlet teşebbüsünün hem de diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetimine, kontrol veya finansmanına doğrudan veya dolaylı şekilde katıldıkları ve her iki halde de, her iki teşebbüs, ticarî ve malî ilişkilerinde bağımsız teşebbüsler arasında kararlaştırılacak şekilden farklı olarak kabul edilen veya ettirilen şartlarla birbirlerine bağlı buldukları takdirde, bu teşebbüslerden birinin bu şartlar olmasa idi elde etmiş olacağı ve fakat bu şartlar sebebiyle elde edemediği kazançlar, bu teşebbüsün kazancına katılabilir ve ona göre vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devletin kendi teşebbüslerinden birinde kavradığı ve vergilediği kazanç, diğer Âkit Devlette vergilendirilen o Devlet teşebbüslerinden birinin de kazancını içerebilir. Aynı zamanda bu ilk bahsedilen Devletin kavradığı kazanç, bildirilen kazanç olmayıp, bağımsız teşebbüsler arasında oluşacak ilişkiler göz önünde tutularak, sonradan hesaplama sonunda belirlenen kazanç olabilir. Böyle bir durum kendini gösterdiğinde, diğer Âkit Devlet gerçek durumu göz önünde tutarak, vergi miktarında gerekli düzeltmeleri yapmak durumundadır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri göz önünde tutulacak ve gerektiğinde Âkit Devletlerin yetkili makamları birbirine danışacaktır.

MADDE 10 TEMETTÜLER

1. Bir Âkit Devletin mukimi bir şirket tarafından diğer Âkit Devlet mukimi bir kişiye ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, bu temettüler, temettüleri ödeyen şirketin mukimi bulunduğu Âkit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre vergilendirilebilir; fakat bu suretle alınan vergi:

a) Eğer temettü lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin sermayesinin en az yüzde 25'ini doğrudan elinde bulduran bir şirket ise (ortaklıklar hariç), temettünün gayri safi tutarının yüzde 10'unu,

b) Diğer bütün hallerde gayri safi temettü tutarının yüzde 15'ini aşamaz.

3. Bu maddede kullanılan «temettü» terimi, hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından, kurucu hisselerinden veya alacaklar hariç diğer kazanç paylarından sağlanan gelirleri, bunun yanı sıra temettü dağıtan şirketin mukimi bulunduğu Devletin vergi mevzuatına göre hisse senetleri geliri sayılan diğer şirket hisselerinden doğan gelirleri kapsar. Yatırım fonu ve yatırım ortaklıklarından sağlanan gelirler de bu terimin kapsamına girer.

4. Bir Âkit Devlet mukimi olan temettü lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olarak bulunduğu diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa ve sözkonusu temettü elde ediş olayı ile bu işyerinin arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 11 FAİZ

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, bu faiz elde edildiği Âkit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre vergilendirilebilir; fakat bu suretle alınan vergi, faiz miktarının yüzde 10'unu aşamayacaktır.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın :

a) Türkiye'de doğan ve Ürdün Hükümetine veya Ürdün Merkez Bankasına ödenen faizler, Türk vergisinden muaf tutulacaktır,

b) Ürdün'de doğan ve Türkiye Hükümetine veya Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına ödenen faizler Ürdün vergisinden muaf tutulacaktır.

4. Bu maddede kullanılan «faiz» terimi, devlet tahvillerinden ve ipotek garantisine bağlı olsun olmasın veya kazançta iştirak şartını taşıyan taşınmazın istikraz tahvillerinden ve her nevi alacaklardan doğan gelirler ile bu gelirlerin hâsıl olduğu Devletin vergi mevzuatına göre ikrazat geliri sayılan bütün diğer gelirleri kapsar.

5. Bir Âkit Devlette mukim faiz lehdarı, faizin doğduğu diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa ve sözkonusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Âkit Devlet'in kendisi, politik alt bölümü, mahallî idaresi veya mukimi tarafından ödenen faizin o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi mukim olsun ya da olmasın, bir Âkit Devlette faiz ödemeye neden olan borç - alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine sahip olduğunda ve faiz bu işyerinden kaynaklandığında, sözkonusu faizin işyerinin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında varolan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu Madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

MADDE 12

GAYRİ MADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen gayri maddî hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, gayri maddî hak bedelleri bunların doğduğu Âkit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak bu şekilde alınacak vergi, gayri maddî hak bedelinin gayri safi tutarının yüzde 12'sini aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan «gayri maddî hak bedelleri» deyimini sinema filmleri ile televizyon filmi ve bantları dahil olmak üzere edebî, artistik veya ilmi bir eser üzerindeki telif hakkının; bir iktisadî beratinin, sınai veya ticarî bir alameti farikanın; bir resim veya bir modelin, bir planın, gizli bir formül veya imalat usulünün kullanılması veya kullanma imtiyazı ve sınai, ticarî veya ilmi alanlarda elde edilmiş bir tecrübeye ait bilgiler için ödenen her nevi bedelleri kapsar.

4. Bir Âkit Devlet mukimi olan gayri maddî hak bedeli lehdarı bu bedelin elde edildiği diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa ve söz konusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Âkit Devletin kendisi, politik alt bölümü mahallî idaresi veya mukimi tarafından ödenen gayri maddî hak bedelinin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayri maddî hak bedelini ödeyen kişi mukim olsun ya da olmasın, bir Âkit Devlette gayri maddî hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine sahip olduğunda ve bu gayri maddî hak bedeli bu işyerinden kaynaklandığında, söz konusu gayri maddî hak bedelinin işyerinin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayri maddî hak bedelinin miktarı, ödeyici ve gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında varolan özel ilişki nedeniyle, böyle bir iliş-

kinin olmadığı durumlarda ödeyici ve gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatı nıyınca vergilendirilebilecektir.

MADDE 13

SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1. 6 ncı maddenin 2 ncı fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu varlıkların bulunduğu Âkit Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette bulunan işyerinin aktifine dahil menkul varlıklar ile bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette serbest meslek icrasında kullandığı sabit yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya bütün teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançlar da dahil olmak üzere, diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bununla beraber, 22 nci maddenin 3 üncü fıkrasında bahsedilen türden menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, yalnızca söz konusu menkul varlıkların anılan madde gereğince vergilendirilebildiği Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

4. 1, 2 ve 3 üncü fıkralarda belirtilenler dışında kalan bütün varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, yalnızca elden çıkarmanın mukim olduğu Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, diğer Âkit Devlette doğan ve bundan bir önceki cümlede bahsedilen sermaye değer artış kazançları, alış ve satış arasındaki süre bir yılı aşmadığı takdirde, bu diğer Âkit Devlette de vergilendirilebilecektir.

MADDE 14

SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Âkit Devlet mukiminin meslekî faaliyetlerden ve bağımsız nitelikteki diğer faaliyetlerden elde ettiği gelir, bu kişinin diğer Âkit Devlette faaliyetlerini icra etmek için, sürekli kullanılabileceği bir sabit yere sahip olmaması şartıyla, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Bu türden sabit bir yere sahip olduğunda, yalnızca söz konusu sabit yere atfedilebilen gelir diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. «Meslekî faaliyetler» deyimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, artistik, eğitici ve öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır.

MADDE 15

BAĞIMLI FAALİYETLER

1. 16, 17, 18, 19 ve 20 nci Madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukiminin hizmet karşılığı elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri menfaatler, hizmet diğer Âkit Devlette icra edilmedikçe, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir. Hizmet diğer Âkit Devlette icra edilirse, buradan elde edilen söz konusu gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Aşağıda belirtilen durumlarda, 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette bir hizmet ifası dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

a) Gelir elde eden kişi, bir takvim yılı içinde toplam 183 günü aşmayan bir süre veya sürelerle diğer Âkit Devlette bulunursa ve,

b) Ödeme, diğer Devlet mukimi olmayan bir kişi tarafından veya onun adına yapılırsa ve,

c) Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa.

3. 1 ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, uluslararası trafikte işletilen bir gemi, uçak, veya kara nakil vasıtalarında icra edilen hizmetler karşılığında elde edilen ücretler teşebbüsün kanunî merkezinin bulunduğu Âkit Devlette vergilendirilebilir.

MADDE 16
YÖNETİCİ İSTİHKAKLARI

Bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette mukim bir şirketin yönetim kurulu üyesi sıfatıyla aldığı primler, ikramiyeler, huzur hakları ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer devlette vergilendirilebilir.

MADDE 17
ARTİST VE SPORCULAR

1. Tiyatro, sinema, radyo ve televizyon sanatçıları gibi profesyonel sanatçılar ile müzisyenlerin ve sporcuların, bu sıfatla serbest meslek faaliyetlerinden elde ettikleri gelirler, 14 ve 15 inci madde hükümlerine balmaksızın, bu faaliyetlerin icra edildiği Âkit Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği faaliyetlerden doğan gelir, kendisine değil de bir başka kişiye yönelirse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci madde hükümleriyle bağlı balmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Âkit Devlette vergilendirilebilir.

MADDE 18
EMEKLİ MAAŞLARI

19 uncu Maddenin 1 inci fıkraya hukmu saklı balmak üzere, geçmiş bir hizmet dolayısıyla bir Âkit Devlet mukimi bir kişiye ödenen emekli maaşları ve diğer benzeri istihkaklar, sadece bu Devlette vergilendirilebilecektir.

MADDE 19
KAMU GÖREVLERİ

1. Bir Âkit Devletin kendisine, politik alt bölümüne, veya mahallî idaresine bir kamu görevi dolayısıyla herhangi bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Âkit Devlet, politik alt bölüm veya mahallî idare tarafından sağlanan menfaatler, emekli maaşları da dahil, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. Bir Âkit Devletin kendisi, politik alt bölümü veya mahallî idaresi tarafından yürütülen ticarî faaliyetlerle bağlantılı hizmetler karşılığında sağlanan menfaatlere ve emekli maaşlarına 15, 16 ve 18 inci maddelerin hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 20
ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLER

1. Bir Âkit Devletin vatandaşı olup, diğer Âkit Devlette yalnızca öğrenim veya meslekî yetiştirme amacıyla geçici olarak ikamet eden bir öğrenci veya stajyerin, geçim, öğrenim veya meslekî yetiştirme masraflarını karşılamak için, bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan gelen paralar, bu diğer devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Aynı şekilde, bir Âkit Devletin vatandaşı olup, diğer Âkit Devlette yalnızca öğretim ve bilimsel araştırma yapmak amacıyla geçici olarak ikamet eden bir öğretmen veya öğretim üyesinin iki yılı aşmayan bir süre veya süreler için öğretim veya araştırma karşılığında, bu diğer devletin dışındaki kaynaklardan sağladığı paralar, bu diğer Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

3. Bir Âkit Devletin vatandaşı olup, diğer Âkit Devlette öğrenimi veya mesleği ile ilgili uygulama alışkanlıkları kazanmak üzere, bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayacak şekilde hizmet ifa eden bir öğrenci veya stajyerin eline geçen ücretler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

MADDE 21
DİĞER GELİRLER

1. Bir Âkit Devlet mukiminin; nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.
2. Her iki Âkit Devletin dışındaki kaynaklardan doğan gelir unsurları, yalnızca söz konusu geliri elde eden kişinin mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilecektir.

MADDE 22
SERVET

1. 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul mallardan teşekkül eden servet, bu malların bulunduğu Âkit Devlette vergilendirilebilir.
2. Bir teşebbüse ait bir işyerinin aktifine dahil menkul mallardan veya bir serbest meslek faaliyetlerinde kullanılan bir sabit çalışma yerine ait menkul mallardan teşekkül eden servet, işyerinin veya sabit çalışma yerinin bulunduğu Âkit Devlette vergilendirilebilir.
3. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte işlettiği gemi, uçak veya kara nakil vasıtaları ile söz konusu gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesine tahsis edilen menkul mallar yalnızca bu teşebbüsün kanunî merkezinin bulunduğu Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.
4. Bir Âkit Devlet mukiminin servetinin bütün diğer unsurları, sadece bu Devlet'te vergilendirilir.

MADDE 23
ÖNLEME YÖNTEMLERİ

1. Türkiye'nin bir mukimi, bu Anlaşma hükümleri uyarınca Ürdün'de vergilendirilebilen bir gelir elde ettiği veya servet sahibi olduğu takdirde, Türkiye, Ürdün'de ödenen bu vergiye eşit bir miktarı, bu kişinin geliri veya serveti üzerinden ödeyeceği vergiden mahsup edecektir.
- Bununla beraber söz konusu mahsup, Ürdün'de vergilendirilebilen gelir veya servet için mahsupdan önce hesaplanan vergi miktarını aşmayacaktır.
2. Ürdün mukimlerinin bu Anlaşma hükümleri uyarınca Türkiye'de vergilendirilebilen gelir ve servetleri dolayısıyla Türkiye'de ödedikleri vergiler, Ürdün'de vergileme yönünden, söz konusu gelir veya servete ilişkin vergiden mahsup edilecektir.

MADDE 24
AYRIM YAPILMAMASI

1. Bir Âkit Devletin vatandaşları diğer Âkit Devlette o Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalacakları vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.
2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyeri, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten bir teşebbüsüne göre daha az lehe bir vergilemeyle karşı karşıya kalmayacaktır.
3. Bir Âkit Devletin, diğer Âkit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından, doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, benzeri teşebbüslerin tabi oldukları veya olacakları vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.
4. Bu maddenin hükümleri, bir Âkit Devletin kendi mukimlerine şahsî ve ailevî durumları dolayısıyla uyguladığı şahsî indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Âkit Devlet mukimlerine de uygulama zorunlu olduğu yönünde anlaşılacaktır.

MADDE 25
BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. a) Âkit Devletlerin yetkili makamları gerek bu Anlaşma hükümlerinin, gerekse iç mevzuatlarının işlerlik kazanabilmeleri için ihtiyaç duyulan bilgileri, iç mevzuattaki vergileme bu Anlaşma ile uyum halinde olduğu sürece, değişime tabi tutacaklardır.

b) Bu şekilde değişime tabi tutulan bütün bilgiler gizli tutulacak ve ancak, bu Anlaşmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleriyle veya bu hususlardaki şikâyet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara ve bunun yanısıra yukarıda bahsedilen vergilere ilişkin cezaî kovuşturmalar için adli makamlara verilebilecektir.

2. 1 inci fıkra hükümleri, hiçbir surette Âkit Devletlerden birini :

a) Kendinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatına veya idarî alışkanlıklarına uymayacak idarî önlemler alma;

b) Kendinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatı veya normal idarî işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;

c) Herhangi bir ticarî, sınaî, meslekî sırrı veya ticarî işlemi alenî hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme;

Yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

MADDE 26
İDARİ YARDIMLAŞMA

1. Âkit Devletler, 2 nci madde kapsamına giren vergilerin asıllarının, zamlarının, eklerinin, faizlerinin, giderlerinin ve ceza hukuku sınırlarına girmeyen para cezalarının tebliğ ve tahsili amacıyla karşılıklı yardımlaşmayı taahhüt ederler.

2. Bir Âkit Devletin yetkili makamının talebi üzerine diğer Âkit Devletin yetkili makamı, kendi Devletinde yukarıda bahsedilen vergilerin tebliğ ve tahsiline uygulanan mevzuat hükümlerini dikkate almak suretiyle, birinci fıkrada belirtilen ve ilk Devlette tahsil edilebilir hale gelmiş olan kamu alacaklarının tebliğini ve tahsilini sağlayacaktır. Bu alacaklar, kendisinden talepte bulunulan Devlette hiçbir öncelik kazanmayacak ve bu Devlet, talepte bulunan Devletin mevzuatının müsaade etmediği hiçbir icraî tedbiri alma yükümlülüğü altında tutulmayacaktır.

3. 2 nci fıkrada belirtilen talepler, icraî belgelerin resmî bir örneği ile desteklenecek ve eğer gerekiyorsa mahkeme kararının resmî bir örneği de eklenecektir.

4. Bir Âkit Devletin yetkili makamı haklarını güvence altına almak amacıyla, henüz itiraz yolu açık bulunan kamu alacakları için de, diğer Âkit Devletin yetkili makamına başvurup, bu diğer Devletin mevzuatında öngörülen koruma tedbirlerinin alınmasını isteyebilir; bu tedbirler için de 1 - 3 üncü fıkra hükümleri uygulanabilir.

5. 25 inci maddenin 1 inci fıkrasının (b) bendi, kendisinden talepte bulunulan Devletin yetkili makamına, bu maddenin bundan önceki fıkralarının uygulanması dolayısıyla sunulan bütün bilgilere de aynen uygulanacaktır.

MADDE 27
KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

1. Bir Âkit Devlet mukimi, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, durumu mukimi olduğu Âkit Devletin yetkili makamına sunulabilir.

2. Yetkili makam, itirazı haklı bulmakla beraber kendisi uygun bir çözüme ulaşamadığı takdirde, bu Anlaşmaya ters düşen bir vergilemeyi önlemek için, diğer Âkit Devletin yetkili makamı ile karşılıklı anlaşmaya gayret sarf edecektir.

3. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulamasından kaynaklanan her türlü güçlüğü ve tereddüdü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir.

4. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen türden bir anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan doğruya haberleşebilirler. Anlaşmaya varabilmek için sözlü görüş alış - verişi gerekli görüldüğünde, bu görüşme Âkit Devletlerin yetkili makamlarının temsilcilerinden oluşan bir komisyonda yürütülebilir.

MADDE 28

DİPLOMASI VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomasi ve konsolosluk memurlarının, gerek Devletler hukukunun genel kurallarına, gerek özel anlaşma hükümlerine göre yararlandıkları vergi ayrıcalıklarını etkilemez.

MADDE 29

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. Bu Anlaşma onaylanacak ve onay belgeleri en kısa zamanda teati edilecektir.

2. Anlaşma, onay belgelerinin teatisinden sonra yürürlüğe girecek ve hükümleri :

a) Türkiye'de, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen yılın 1 Ocak günü başlayan veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergilere;

b) Ürdün'de, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen yılın 1 Ocak günü başlayan veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergilere uygulanacaktır.

MADDE 30

YÜRÜRLÜKDEN KALKMA

Bu Anlaşma, Âkit Devletlerden biri tarafından feshedilinceye kadar yürürlükde kalacaktır. Âkit Devletlerden her biri Anlaşmayı, her takvim yılının bitiminden en az altı ay önce diplomatik yoldan fesih ihbarnamesi vermek suretiyle feshedebilir. Bu durumda Anlaşma :

a) Türkiye'de fesih ihbarnamesinin verildiği yılı izleyen yılın 1 Ocak gününden veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için,

b) Ürdün'de fesih ihbarnamesinin verildiği yılı izleyen yılın 1 Ocak gününden veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için hüküm ifade etmeyecektir.

Bu hususları teyiden, iki Devletin tam yetkili temsilcileri, iş bu Anlaşmayı imzaladılar ve mühürlerini vâz ettiler.

Amman'da 6 Haziran 1985 tarihinde her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde düzenlenmiştir. Türkçe ve Arapça metinlerin farklı tercüme edilmesi halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ADINA

Reşat ARIM

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

AMMAN BÜYÜKELÇİSİ

HAŞİMİ ÜRDÜN KRALLIĞI HÜKÜMETİ

ADINA

Salman M. TARAWNEH

MALİYE BAKANLIĞI

GELİR VERGİSİ DAİRESİ

GENEL MÜDÜRÜ

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt Birleşim Sayfa

20	30	450
25	68	179:190
	69	224
	70	259:260,263:266

I - Gerekçeli 401 S. Sayılı basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 70 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/725.